

Bios Coca-Cola World Record Dives

Foto Jan Hájek

Martin Štěpánek pokořil další světový rekord

MARTIN ŠTĚPÁNEK V POSLEDNÍ DOBĚ VEŠEL DO POVĚDOMÍ ŠIRŠÍ VEŘEJNOSTI. KDYŽ SE NĚKOHO ZEPTÁTE, ZDA ZNÁ JMÉNO ČESKÉHO REKORDMANA V POTÁPĚNÍ NA NÁDECH, SKORO KAŽDÝ ODPOVÍ, ŽE O NĚM UŽ SLYŠEL. NENÍ DIVU. ZA TŘI ROKY, CO SE MARTIN POHYBUJE VE SVĚTĚ FREEDIVINGU, DOKÁZAL JEDNAK ZVÍTĚZIT VE VŠECH INDIVIDUÁLNÍCH SOUTĚŽÍCH, KTERÝCH SE ZÚČASTNIL, ALE PŘEDEVŠÍM VYTVOŘIL NĚKOLIK SVĚTOVÝCH REKORDŮ.

Aktuálně je držitelem tří rekordů v nejdůležitějších disciplínách. Rekord 8:06 min. ve statické apnoi (klidové výdrž) má již přes tři roky. Naposledy byl rekord atakován Němcem Tomasem Sietašem, již to vypadalo, že jeho čas 8:24 min. je uznán, nicméně antidopingová kontrola vrátila vše do původního stavu. Rekordu ve free immersion – volném ponoru ručkovaním po laně do hloubky i nazpět – poprvé Martin dosáhl v roce 2001, když se ponořil do 90 metrů. Tehdy byl prvním, kdo dosáhl 90

metrů pouze vlastními silami. Tato disciplína patří stále jemu, ale musel se pro její obnovení potopit do hloubky 102 m.

Nejdůležitější disciplínou, tzv. královskou, zůstává pro Martina a samozřejmě i pro ostatní freedivery konstantní váha, při které se potápěč musí dostat do hloubky i nazpět také pouze vlastními silami za použití ploutví nebo monoploutve. Splnit si svůj sen a vytvořit rekord v této disciplíně se Martinovi z různých důvodů dlouho nedařilo, až konečně zabo-

doval. Dokonce přímo na nejprestižnější a nejvíce sledované soutěži Freediver Open Classic 2003 na Kypru. Jeho hodnota byla před rokem 93 metrů. To byla v loňském roce senzace, ale skutečným snem bylo ono magické číslo – 100 metrů. Proběhlo několik individuálních pokusů a při tréninkových ponorech se Martin zanořil dokonce do ještě větších hloubek. Vždy to vypadalo, že podle všech předpokladů bude skutečně první, kdo tuto metu zdolá. Ale při oficiálních ponorech pokaždé zařadovala smůla. A to i na Kyperském Open Classic 2004, na kterém byl tomuto cíli velice blízko a kde v součtu bodů z konstantní váhy 98 m a statiky přes 7 minut celkově zvítězil. Rekord s hodnotou 102 m si ovšem odvezl Venezuelan Carlos Coste.

Martinových kvalit si naštěstí všiml hlavní sponzor akce BIOS Coca-Cola, a tak se konala začátkem září zvláštní akce nazvaná BIOS Coca-Cola World Record Dives! Poprvé se na ni podílela i zpravodajsko-realizační skupina z Čech a Slovenska. Vše proběhlo na řeckém ostrově Spetses.

🔍 Martine, konečně se ti podařilo oficiálně dosáhnout hloubky přes 100 m v konstantní váze a vytvořit tak nový světový rekord, jaký máš z toho pocit?

Pocit je to samozřejmě úžasný. Už mi chvíli připadalo, že mi prostě není souzeno, aby i ostatní lidé viděli, jak hluboko se dovedu skutečně potopit.

🔍 Mohl bys čtenářům přiblížit, o jakou akci se vlastně jednalo a kdo za celým projektem stojí?

BIOS Coca-Cola World Record Dives 2004 byl projekt, ve kterém se měly uskutečnit tři individuální pokusy o světové rekordy. Jednalo se vlastně o ojedinělou akci svého druhu. Mimo logisticky a bezpečnostně mimořádně komplikovaného zajištění bylo třeba synchronizovat přípravu tří závodníků tak, aby vyladili formu k rekordním výkonům ve stejný čas. Duchovním otcem celého projektu byl Alki David. Zakladatel ekologického sdružení BIOS, jež se zabývá prací na obnově původních ekosystémů ve Středozezemním moři. BIOS vidí ve freedivingu příkladnou interakci člověka s vodním prostředím, a sdílí tak s námi filozofii o jejich jednotě a porozumění. To také bylo původní hnací silou celé organizace. Ta se během posledních dvou let stala, mimo své

ekologické poslání, výrazným činitelem v rozvoji a podpoře závodního freedivingu.

🔍 Které další závodníky Alki David oslovil?

Freda Buyla, ten se připravoval na variabilní zátěž, a Herberta Nitsche, který úspěšně posunul lafku v konstantní váze bez ploutví na 66 metrů.

🔍 Jak jsi spokojen se svou formou a výkony, které jsi podal?

Zpočátku jsem měl z pokusu zvláštní pocit. Na začátku roku jsem odjížděl připraven na Kajmanské ostrovy, kde se mi podařil světový rekord ve free immersion. Pak následoval Freediving Open Classic na Kypru, který byl

pro mne nejdůležitější soutěží sezony, a hned nato mistrovství republiky. Jenomže během dvou měsíců následoval Spetses, což znamenalo špatné načasování. Není dost času, aby člověk vypustil a odpočinul si, ale ani na to, aby natrénoval něco nového. Vzhledem k nešťastnému časování jsem byl nucen udržovat se na vrcholu formy po velmi dlouhou dobu. Měl jsem tak strach z přetrénování a hlavně taky z toho, že mi prostě dojdou síly. Nakonec vše dobře dopadlo, a dokonce mi v Řecku připadalo, že jsem se ještě zlepšil.

🔍 A co ostatní závodníci, jak bys hodnotil jejich výkony?

Fred Buyle měl od začátku technické problémy s výstrojí, což v posledních třech týdnech

Při pokusu o rekord

před plánovaným pokusem značně nahlodalo jeho psychickou rovnováhu. Což společně s dalšími, byť už jen drobnějšími komplikacemi a omezením tréninku v důsledku nepříznivého počasí, vyústilo ve zrušení pokusu. Herbert se na konstantní zátěž bez ploutví sice taky moc necítil, což potvrzovaly i výsledky z tréninku, avšak se zarputilostí sobě vlastní pokus neodvolal a k překvapení svého i nás všech rekord udělal. 66 metrů bez ploutví je úctyhodná hloubka.

? Kdo je v současnosti tvůj největší konkurent? Zdá se, že Herbert Nitsch se uchyluje spíše k taktice...

Pravdou je, že Herbert trošku pokulhává v technice, a to zejména ve vyrovnávání tlaku při konstantní zátěži. „Mělčí“ disciplíny nebo sestup hlavou nahoru jsou pak pro něj přirozeně snazším východiskem. Sám také tvrdí, že mu začíná slábnout motivace, a tak nejspíše ukáže čas, kam nasměruje svou kariéru. V žádném případě z něj však nespouštím oči a spolu s Carlosem Costem z Venezuely zůstávají mými největšími soupeři.

? Jak vidíš budoucnost freedivingu ve světě a u nás?

Protože nemáme moře, a tudíž ani žádnou tradici v tomto sportu, přirozeně u nás popularita a rozvoj freedivingu trochu zaostává za ostatními přímořskými státy. Příští Freediving Open Classic bude na podzim v Řecku a už teď jsou prodána vysílací práva národní televizní stanici Star, ta bude po celý týden přenášet průběh soutěže. Další televize si od ní

Zájem přihlížejících novinářů

Foto Pavla Pavlíny

budu brát materiál. Asi ještě chvíli potrvá, než si našinec pustí ČT2 a zhlédne alespoň záznam nějaké zajímavé soutěže ve volném potápění. Ovšem už teď se výraz freediving či volné potápění vryvá do paměti veřejnosti a lidé začínají hledět na nádechové potápění jako na normální sport nebo rekreační aktivitu. Přední čeští závodníci si v našich podmínkách sice nemohou dovolit být profesionály, ale přesto jim na mezinárodním poli úspěšně konkurují. Členská základna se rozrůstá, vznikají nové kluby a „nádechřině“ se teď věnuje kde kdo. Co mne však těší nejvíce, je, že ne všichni se honí jen za výkony. Volné potápění je výbornou rekreační aktivitou, která nejenže nabízí dokonalou relaxaci a poznání poutavého vodního

prostředí, ale také umožňuje lidem zůstat v kondici, a to velmi šetrnou a nenásilnou formou. Právě v tom vidím budoucnost volného potápění ve světě a časem i u nás.

? Myslíš, že freediving je pouze sport, nebo má hlubší smysl a může třeba ovlivnit přístup lidí k chování vůči moři a životu v něm?

Pro někoho je freediving sport, pro někoho rekreační aktivitou a pro někoho, jako jsem já, životním stylem. Ať už pro lidi znamená cokoli, při jeho provozování si každý uvědomí sounáležitost s vodním prostředím a že právě moře či jiná vodní lokalita nám umožňuje tento sport provozovat.

? Měl jsi na této náročné akci podporu jen zahraniční, nebo i z naší republiky?

Mimo obvyklé podpory v tréninku a vybavením Cressi od Aquasport Smetana a Loko Trutnov jsem měl poprvé část realizačního a zabezpečovacího teamu obsazenou i lidmi z České republiky a Slovenska.

? Jak jsi byl spokojen se zabezpečovacím týmem a speciálně s jeho českou částí?

Nemohl jsem si je vynachválit. Vždy se najdou nějaké věci, které se zrovna nepovedou, ale tentokrát by se hledaly velmi špatně. Ať už šlo přímo o zabezpečení ve vodě či logistické nebo dokumentární zajištění,

Česko-slovenský freediverský tým

Foto Pavla Pavlíny

všichni odvedli velmi profesionální práci. O kvalitě česko-slovenského teamu svědčily i některé velmi důležité pozice, které mu byly přiděleny velitelem celé akce a UW zabezpečení Axelem Schoellerem. Byl to jistící potápěč 103 m Igor Vlčko, jistící potápěč 50 m Pavel Průcha, jistící freediver a můj tréninkový partner Daniel Exner a v neposlední řadě také koordinátor vizuálních médií a hlavní UW kameraman Miroslav Hrdý. Na souši se pak o nás všechny starala produkční Pavlína Procházková. Fotografie nad vodou zajišťoval Pavel Chmelík a pod hladinou Martin „Silky“ Tomčík.

Mohlo by se zdát, že ve freedivingu jsi už dosáhl všeho. Jaké si kladeš další cíle?

V hlavě se mi jich honí hned několik. Hlavními body v kalendáři na příští rok jsou mist-

rovství světa jednotlivců a Freediving Classic Open, kde by mi třetí vítězství v řadě udělalo asi větší radost než zlato z mistrovství světa. Z posledního světového rekordu v konstantní zátěži mám velmi dobrý pocit a myslím, že se dokáži potopit ještě hlouběji, takže je docela i možné, že budu přemýšlet o dalším pokusu o rekord. Dlouhodobě bych se pak chtěl začít soustředit na práci s výukovými modely a systémy ve freedivingu. Za posledních deset let udělal freediving a výzkum s ním spojený veliký pokrok. Tréninkové metody jsou mnohem efektivnější, vybavení kvalitnější a standardy o hodně bezpečnější, než bývaly. Je teď jen potřeba freediving více přiblížit veřejnosti.

Děkuji za rozhovor!

PŘIPRAVIL DANIEL EXNER

Rekord překonán!

POTÁPĚČSKÉ SVÍTILNY

Typ: TL-705

499 Kč
(včetně DPH)

Intenzita osvětlení: xenon 3,3 W
Žárovka: xenonová 6 V/0,5 A; PX 13,5S
Baterie: 6 x AA (LR 6 alkalická tužka)
Provozní doba: 2 hod 45 min
Provozní hloubka: 60 m
Rozměr těla lampy: Ø 55 x 170 mm
Váha včetně baterií: 285 g

Typ: TL-707D

1 799 Kč
(včetně DPH)

Intenzita osvětlení: xenon 3,3 W
Žárovka: xenonová 6 V/0,5 A; PX 13,5S
Baterie: 5 x D (LR 20 alkalické velké mono)
Provozní doba: 16 hod
Provozní hloubka: 60 m
Rozměr těla lampy: Ø 110 x 235 mm
Váha včetně baterií: 1 420 g

ZDARMA
10 W HALOGENOVÁ ŽÁROVKA

Emos spol.s r.o.
Štířava 295/17, 750 02 Píerov I-Město
telefon: 581 261 204 fax: 581 261 112
e-mail: emos@emos.cz

www.emos.cz/uwtorches